

Қазақстан Республикасында қылмысқа және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы қуресті күшету және құқық қорғау қызметін одан әрі жетілдіру жөніндегі қосымша шаралар туралы

Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 22 сәуірдегі N 793 Жарлығы.

Қазақстан Республикасы Президенті
мен Үкіметі актілерінің жинағында
және республикалық баспасөзде
жариялануға тиіс

Қылмысқа және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылды күшету, құқық қорғау қызметін одан әрі жетілдіру мақсатында **ҚАУЛЫ ЕТЕМІН**:

1. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы қурес және азаматтардың конституциялық құқықтары мен бостандықтарын қылмыстық қол сұғушылықтан қорғау кез келген құқық бұзушылыққа мемлекеттің жауап әрекетінің болуын қамтамасыз етіп және кінәлілерді заңда белгіленген жауапқа тарта отырып, құқық қорғау органдары қызметінің басым бағыттары деп айқындалсын.

2. Мемлекеттік органдардың, мемлекеттік ұйымдардың және мемлекеттің қатысу үлесі бар ұйымдардың басшыларына сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл үшін дербес жауаптылық белгілене отырып, осы жөнінде тікелей міндет жүктелсін.

3. Қазақстан Республикасының Үкіметі мұдделі орталық мемлекеттік органдармен бірлесіп заңнамада белгіленген тәртіппен:

азаматтардың сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының жолын кесу мен оны ашуға жәрдемдесуге бағытталған қызметін көтермелеу тетіктерін қамтитын, азаматтардың сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-әрекетін ынталандыру жөнінде шаралар көздесін;

мемлекеттік қызметшінің өзі жұмыс істейтін мемлекеттік орган басшылығының немесе құқық қорғау органдарының назарына оған белгілі болған сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жайттері туралы жеткізуін оның міндетіне енгізсін, осы міндетті орындағаны үшін тәртіптік жауаптылықты көздесін;

азаматтардың мемлекеттік қызмет өткеруі кезеңінде, сондай-ақ мемлекеттік қызметтен босағаннан кейін белгілі бір кезең аралығында мұліктік жағдайының ашиқтығын қамтамасыз ететін құқықтық тетікті әзірлесін, мемлекеттік қызметшілердің, сондай-ақ мемлекеттік қызметтен босаған адамдардың қызметтен босағаннан кейін белгілі бір кезең ішінде, құны осы адамдардың ресми табысынан асып түсетін мұліктің шығу тегі туралы ақпарат ұсыну міндетін белгілесін;

"корпоративтік сыйбайлас жемқорлыққа" қарсы іс-қимыл шараларын талдап-тұжырымдастын;

мемлекеттік органдарда сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасау тәуекелі жоғары лауазымдарға қызметке кіру және қызмет өткеру үшін айрықша, жоғары талаптарды белгілей отырып, оның ішінде аталған лауазымдарда қызмет атқаратын адамдарға қатысты олардың сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтауы мәніне арнайы тексерулерді көздейтін тетіктерді қолдану мүмкіндігі туралы міндеттемелер қабылдай отырып, мұндай лауазымдар тізбесін айқындастын. Бұл ретте мұндай тексеруден өте алмаған адамдар мемлекеттік қызметтен босатылуға тиіс;

Қазақстан Республикасы Экономикалық қылмысқа және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы құрес агенттігінің (қаржы полициясы) айрықша тергеуіне қазір тергеуінде бар істермен қатар Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 307-бабының 2-бөлігінде және 308-бабының 2-бөлігінде көзделген қылмыстар туралы қылмыстық істерді тергеуін, бұл ретте Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 307-бабының 3 және 4-бөліктерінде, 308-бабының 3, 4-бөліктерінде және 311-бабының 3, 4, 5-бөліктерінде көзделген қылмыстар туралы қылмыстық істерді тергеу жөнінде ұлттық қауіпсіздік органдарының баламалы тергеуін сақтай отырып, жатқызысын;

саяси лауазымдарды қоспағанда, құқық қорғау органдарындағы әрбір лауазымға, мемлекеттік әкімшілік лауазымдары санаттарына қойылатын біліктілік талаптарына үқсас арнайы біліктілік талаптарын әзірлеп, бекітсін;

құқық қорғау органдары қызметкерлерінің құқықтық мәртебесін және олардың қызмет өткеруін біріздендіруді, бұл ретте тергеушінің іс жүргізу мәртебесін көтеруді, тұрғындардың пікірін ескере отырып, участекелік полиция инспекторларын тағайындауды және аттестаттауды көздей отырып, сондай-ақ құқық қорғау органдарына қызметке қабылдаудың конкурстық тәртібін үміткерлердің тағылымдамадан міндетті түрде өтуін белгілей отырып қамтамасыз етсін;

республикалық бюджет қаражаты шегінде құқық қорғау органдарының негізгі функцияларды орындастырын қызметкерлері үшін қамтамасыз ету функцияларын орындастырын қызметкерлермен салыстырғанда неғұрлым жоғары еңбекақы төлеу деңгейін белгілеу жөнінде шаралар қабылдасын. Бұл ретте негізгі немесе қамтамасыз ету функцияларын орындауға байланысты еңбек сіңірген жылдарын, зейнетақымен қамтамасыз етуді айқындау, атақтар мен сыныптық шендер беру тәртібін қайта қарасын;

азаматтардың әлеуметтік салада құқықтары мен бостандықтарының сақталуына прокурорлық қадағалаудың тиімділігін арттыруды көздейтін заңнамалық шаралар қабылдасын;

кәмелетке толмағандарға, олардың құқықтарына және заңды мұдделеріне қол сұғатын қылмыстар үшін көрсетілген қылмыстардың тиісті профилактикасын қамтамасыз ете отырып, қылмыстық жауаптылықты қүшейтсін;

ұйымдастық топтың немесе қылмыстық қоғамдастықтың құрамында жасалатын қылмыстарға қарсы іс-қимылдың құқықтық тетіктерін, оның ішінде оларды жасағаны үшін қылмыстық жауаптылықты күшайте отырып жетілдірсін.

4. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігі мұдделі мемлекеттік органдармен бірлесіп:

мемлекеттік қызметте жұмыс істейтін және бұрын жұмыс істеген адамдардың жеке бас және кәсіби қасиеттері, сондай-ақ олар жасаған жолсыздықтар мен оларды түрлі жауаптылыққа тарту фактілері және мемлекеттік қызметті тоқтату себептері туралы мәліметтерді қамтитын бірынғай электрондық дерекқор жасауды қамтамасыз етсін;

мемлекеттік қызмет жүйесінде "мұдделер қақтығысы" ұғымын заңнамалық деңгейде айқындасын, мұнда мемлекеттік қызметшінің жеке мұдделері, қоғам мен мемлекет мұдделері арасында қайшылықтар туындауы мүмкін. Бұл ретте мұдделер қақтығысын болдырмау және реттеу тәртібін регламенттесін, оның ішінде мемлекеттік қызметшінің мемлекеттік қызметтен босағаннан кейін белгілі бір кезең ішінде оның қызметтік міндеттерін атқаруы кезеңінде тікелей бақылауында немесе оның құзыретіне сәйкес тікелей байланысты болған коммерциялық ұйымдарға жұмысқа ауысуына тыйым салуды белгілесін;

мемлекеттік ұйымдарда және мемлекеттің қатысу үлесі бар ұйымдарда басқарушылық функцияларды орындағын адамдарға мемлекеттік қызметшілер үшін белгіленген шектеулерді қолдансын.

5. Қазақстан Республикасының Үкіметі:

1) (алып тасталды - Қазақстан Республикасы Президентінің 2010.08.17 N 1039 (қолданысқа енгізілу тәртібін 10-т. қараңыз) Жарлығымен);

2) осы Жарлықтан туындағын заң жобаларын өзірлең, Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің қарауына енгізсін;

3) осы Жарлықты іске асыру жөнінде өзге де шаралар қабылдасын.

Ескерту. 5-тармаққа өзгерту енгізілді - Қазақстан Республикасы Президентінің 2010.08.17 N 1039 (қолданысқа енгізілу тәртібін 10-т. қараңыз) Жарлығымен.

6. Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес мәселелері жөніндегі комиссия сыбайлас жемқорлыққа қарсы курестің жай-күйін талдау мен мониторинг жүргізу негізінде мемлекеттің сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саясатын дамыту мен жетілдірудің перспективалық бағыттарын тұжырымдасын.

7. Осы Жарлықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігіне жүктелсін.

8. Осы Жарлық қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының

Президенті

Н. Назарбаев

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК